

Dokument zasedanja

B8-1315/2016

28.11.2016

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o razmerah v Demokratični republiki Kongo
(2016/3001(RSP))

Maria Lidia Senra Rodríguez, Marie-Christine Vergiat, Dimitrios Papadimulis (Dimitrios Papadimoulis), Kostadinka Kuneva, Kostas Hrisogonos (Kostas Chrysogonos), Patrick Le Hyaric, Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Lola Sánchez Caldentey, Tania González Peñas, Estefanía Torres Martínez, Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Barbara Spinelli

v imenu skupine GUE/NGL

Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Demokratični republiki Kongo (2016/3001(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij, zlasti z dne 7. oktobra 2010, 9. julija 2015 in 10. marca 2016, ter resolucij skupne parlamentarne skupščine AKP-EU, zlasti tiste z dne 9. junija 2016,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948 in Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju ustave Demokratične republike Kongo, zlasti njenega člena 56, ki določa, da se katero koli dejanje, kateri koli sporazum, dogovor ali druga dejstva, zaradi katerega narod, fizične ali pravne osebe ostanejo brez vseh ali dela sredstev za preživljanje, ki izhajajo iz njihovih virov ali naravnega bogastva, brez poseganja v mednarodne določbe o gospodarskih kaznivih dejanjih opredeli kot dejanje plenjenja, ki je po zakonu kaznivo,
- ob upoštevanju Afriške listine človekovih pravic in pravic ljudstev,
- ob upoštevanju Afriške listine o demokraciji, volitvah in upravljanju,
- ob upoštevanju člena 3 in protokola II ženevskih konvencij iz leta 1949, ki prepovedujeta usmrtitve po hitrem postopku, posilstva, prisilno novačenje in druga grozodejstva,
- ob upoštevanju mednarodne konvencije o otrokovih pravicah z dne 20. novembra 1989,
- ob upoštevanju resolucije Varnostnega sveta št. 2211 iz marca 2015, ki je mandat misije Združenih narodov za stabilizacijo v Demokratični republiki Kongo (Monusco) podaljšal do 31. marca 2016,
- ob upoštevanju dejstva, da je nagrado Saharova za leto 2014 prejel kongovski ginekolog dr. Denis Mukwege za boj za varstvo pravic žensk v Kongu,
- ob upoštevanju svojega stališča o potrjevanju uvoznikov določenih mineralov in kovin z območij, prizadetih zaradi konfliktov, in območij z visokim tveganjem, sprejetega 20. maja 2015,
- ob upoštevanju poročila programa OZN za okolje (UNEP) z dne 15. aprila 2015 o izkoriščanju naravnih virov in nezakoniti trgovini z njimi, s katero se okoriščajo organizirane kriminalne združbe,
- ob upoštevanju sporazuma iz Cotonouja,
- ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,

- A. ker so porast števila oboroženih skupin, dezorganizacija in nestabilnost države, nezmožnost OZN, da bi se usklajeno odzvala na genocid in njegove posledice, ter vpletenost držav z interesi v regiji, kot so ZDA in Francija, privedli do šokantnega stanja, zaradi katerega so od leta 1996 umrli že stotisoči oziroma celo milijoni, v veliki večini civilisti, ki so bili žrtve predvsem podhranjenosti, bolezni in revščine, ki so se razširile po vojnah leta 1996 in 1998; ker to stanje še danes pušča posledice v državi;
- B. ker se je po podatkih Sklada Združenih narodov za otroke (UNICEF) perinatalna umrljivost med letoma 2007 in 2014 zmanjšala za 30 % (s 148 smrti na 1000 rojstev v letu 2007 na 104 smrti v letu 2014), umrljivost mladih mater pa se je zmanjšala za 35 % (s 1289 smrti na 100.000 rojstev v letu 2007 na 846 smrti v letu 2014);
- C. ker je Demokratična republika Kongo od leta 2012 spet nestabilna država, v kateri je zaradi spopadov in nasilja, zlasti v provinci Severni Kivu in Južni Kivu na vzhodnem delu države, življenje izgubilo več tisoč ljudi; ker je bilo po podatkih Urada OZN za usklajevanje humanitarnih dejavnosti (OCHA) 31. julija 2015 1,5 milijona ljudi razseljenih znotraj države, kar je 7 % celotnega prebivalstva države; ker več kot 400.000 kongovskih beguncev še vedno živi v izgnanstvu, hkrati pa v Demokratično republiko Kongo prihajajo begunci, ki bežijo pred hudo humanitarno krizo v sosednji Centralnoafriški republici;
- D. ker so med vojskujočimi se stranmi Demokratične sile za osvoboditev Ruande (FDLR, hutujske milice), Kongovski zbor za demokracijo – Goma (RCD-G), ki ga podpira Ruanda proti vladi Demokratične republike Kongo, Gospodova uporniška vojska (LRA), ki je nastala po uporih v Ugandi, milice Mai Mai v Katangi in Ljudsko združenje za samoobrambo (MPA); ker so razmere še vedno negotove, čeprav so bile določene skupine po letu 2010 demobilizirane, v nekaterih primerih pa deloma vključene v kongovsko vojsko (FARDC); ker instrumentalizacija „etničnega vprašanja“ v regiji močno podžiga konflikte in še naprej razdvaja ozemlja;
- E. ker so bila zagrešena številna vojna hudodelstva in hudodelstva zoper človečnost, množične kršitve človekovih pravic, ker se je poostrila represija nad nasprotniki, množična posilstva žensk in deklic ter množično razseljevanje prebivalstva; ker naj bi bilo v Demokratični republici Kongo od leta 1996 uradno vsaj 200.000 posilstev, v resnici pa gotovo še mnogo več, saj mnoga posilstva niso prijavljena; ker je posilstvo vojno orožje, ki ga uporabljajo vse vojskujoče se strani, vključno z državnimi oboroženimi silami; ker je v Demokratični republici Kongo prisilno novačenje, predvsem otrok, v vojaške vrste nekaj vsakdanjega;
- F. ker zoper redno vojsko (FARDC) redno prihajajo obtožbe zaradi nasilja; ker je vlada oktobra 2012 sprejela akcijski načrt za ustavitev novačenja otrok, spolnega nasilja in drugih hudih kršitev pravic otroka s strani oboroženih in varnostnih sil; ker problemi ostajajo in je nekaznovanost vsesplošno razširjena;
- G. ker je misija Monusco (Misija OZN za stabilizacijo v Demokratični republici Kongo), ki je bila oblikovana leta 1999, popolnoma odpovedala, saj ni omogočila izboljšanja razmer za civilno prebivalstvo, ki ga je vojna hudo prizadela, njena podpora nacionalni kongovski vojski (FARDC) pa le še krepi zločine le-te; ker so Združeni narodi 2. marca 2016 sklenili, da bodo nadaljevali vojaško podporo vladnim silam, potem ko je bilo vojaško sodelovanje med misijo Monusco in FARDC februarja 2015 prekinjeno;

- H. ker morajo v skladu z ustavo prihodnje predsedniške volitve potekati decembra 2016; ker je v skladu s kongovsko ustavo mandat predsednika Demokratične republike Kongo omejen na dva mandata; ker je želel predsednik Joseph Kabila revidirati volilni zakon, da bi volitve preložil na enkrat po letu 2016, zaradi česar je prišlo do političnih trenj, demonstracij in izbruha nasilja, ki je terjalo več deset smrtnih žrtev; ker je Joseph Kabila sklenil, da bo vzpostavil nacionalni politični dialog, ki ga ena od opozicijskih strank bojkotira, ki kot pogoj za njeno udeležbo zahteva ponovno vključitev mednarodne skupnosti in strogo spoštovanje ustavnih določb;
- I. ker so bile volitve na podlagi sklepa z dne 17. oktobra 2016 o neustreznosti „političnega dialoga“ (saj vanj ni bila vključena opozicija) preložene na april 2018;
- J. ker opozicija predsednika Kabila in njegovo vlado obtožuje, da z uporabo upravnih in tehničnih sredstev poskušata odložiti volitve ter ostati na oblasti po izteku ustavno omejenega mandata;
- K. ker številne nevladne organizacije trdijo, da se kongovsko sodstvo izrablja za utišanje oseb, ki nasprotujejo tretjemu mandatu predsednika Kabile;
- L. ker so društva za varstvo človekovih pravic v zadnjih nekaj mesecih večkrat opozarjale na poslabšanje razmer na področju človekovih pravic, svobode izražanja in združevanja v državi, predvsem o uporabi prekomerne sile proti miroljubnim demonstrantom, političnim aktivistom in zagovornikom človekovih pravic, ki nasprotujejo prizadevanjem, da bi predsednik Kabila ostal na oblasti tudi po izteku ustavno določenega obdobja dveh mandatov;
- M. ker naj bi bilo med protesti 19. in 20. septembra 2016 v Kinšasi ubitih več kot 30 ljudi, številni pa so pogrešani; ker so pripadniki gibanj LUCHA še vedno nezakonito pridržani v Gomi, novinarske postaje, kot je RFI, pa so zaprte;
- N. ker je v Demokratični republiki Kongo obilica pomembnih naravnih virov (zlato, kasiterit, koltan, plin metan itd.) in ker njihovo stalno nezakonito izkoriščanje, ki je zlasti na vzhodu Demokratične republike Kongo še vedno pogosto pod nadzorom oboroženih paramilitarističnih skupin, prispeva k financiranju in vzdrževanju konflikta in ostaja vir negotovosti za celotno regijo;
- O. ker nadnacionalne družbe financirajo oboroženi konflikt, da bi nadalje izkoriščale kongovske zaloge rudnin; ker so to Združeni narodi v objavljenih poročilih večkrat obsodili; ker je namestnik izvršnega direktorja programa Združenih narodov za okolje (UNEP) Ibrahim Thiaw aprila 2015 izjavil, da se letno izkoristi več kot za 1 milijardo USD naravnih virov in da se večina dobička (do 98 %) steka v blagajne mednarodnih skupin, s preostalima 2 % pa se financirajo notranje oborožene skupine;
- P. ker so mednarodne finančne institucije s svojimi načrti za strukturno prilagajanje še bolj destabilizirale državo in iz nje naredile pravno in davčno oazo za multinacionalke, zlasti v rudarskem sektorju; ker je rušenje stebrov kongovskega gospodarstva in odpuščanje tisočev delavcev v povezavi z mednarodnimi institucijami, v prvi vrsti s Svetovno banko, povzročilo pomanjkanje sredstev za preživljanje in poslabšanje življenjskih razmer prebivalstva na račun velikih, predvsem zahodnih, industrijskih skupin, ki si prilaščajo vire in ki so prevzele nadzor nad celotnim gospodarstvom;

- Q. ker so se cene hrane od začetka konflikta znatno povečale, kar še pogloblja revščino in prehransko negotovost lokalnega prebivalstva ter povečuje nestabilnost v regiji; ker so se razmere še poslabšale zaradi multinacionalk, ki si v sodelovanju z vlado prilastajo zemljišča;
- R. ker so rast brezposelnosti, čedalje slabše socialne razmere in obubožanje prebivalstva odločilni dejavniki za nestabilnost, ki pretresa regijo;
1. obsoja vse oblike nasilja, kršitve človekovih pravic in spolnega nasilja; izraža solidarnost s prebivalci, ki že leta trpijo zaradi konfliktov; znova obsoja instrumentalizacijo „etničnega vprašanja“, ki je botrovalo milijonom žrtev v regiji in zgolj razdvaja prebivalstvo;
 2. izraža globoko zaskrbljenost zaradi ponovnega pojava nasilja ob bližajočih se volitvah; obsoja vse oblike ustrahovanja in nadlegovanja, tudi v okviru sodnega sistema, zagovornikov človekovih pravic, novinarjev, političnih nasprotnikov ter drugih neodvisnih ali nasprotujočih aktivistov; poudarja, da je treba spoštovati in zaščititi pravice do svobode izražanja, združevanja in mirnega zbiranja;
 3. zahteva takojšnjo in brezpogojno izpustitev vseh samovoljno pridržanih oseb;
 4. obsoja represijo, ki jo izvajajo varnostne in obrambne sile; poudarja, da je v skladu s temeljnimi načeli Združenih narodov o uporabi sile strogo prepovedano uporabljati smrtonosna orožja proti miroljubnim demonstrantom in da pristojni za izvajanje zakonov ne smejo uporabljati strelnega orožja;
 5. meni, da je boj proti nekaznovanju, kadar gre za kršitve humanitarnega prava ter gospodarska in finančna kazniva dejanja, eden od nujnih pogojev za ponovno vzpostavitev miru v Demokratični republiki Kongo;
 6. se strinja s stališčem Združenih narodov in Afriške unije, da bo samo na podlagi dialoga, ki bo zajemal vse predstavnike kongovske družbe ob strogem spoštovanju ustave in interesov prebivalstva, da bi se organizirale svobodne, pravične, pregledne in verodostojne volitve, mogoče umiriti sedanja politična trenja v tej državi;
 7. izraža globoko zaskrbljenost zaradi položaja žensk v tej državi in kaznivih dejanj ter diskriminacije, katerih žrtve so; meni, da morata oblast in mednarodna skupnost okrepiti prizadevanja za odpravo množičnih posilstev kot vojaške strategije, zagotoviti dostop do javnih in brezplačnih zdravstvenih storitev, zlasti na področju reproduktivne zdravstvene oskrbe, kontracepcije in splava, ter spodbujati resnično enakost spolov;
 8. prav tako meni, da mora biti ena od prednostnih nalog oblasti in mednarodne skupnosti odprava pojava otrok vojakov;
 9. obsoja dejstvo, da se osnovne potrebe kongovskega prebivalstva sistematično žrtvujejo za gospodarske in geopolitične interese multinacionalnih podjetij in tujih sil;
 10. zato meni, da dramatičnih razmer na vzhodu Demokratične republike Kongo ne bo mogoče trajno rešiti brez ukrepov, ki bodo prebivalstvu končno zagotovili, da bo imelo korist od naravnih virov; poudarja, da mora zato država ponovno pridobiti suverenost

nad svojim naravnim bogastvom in vzpostaviti nadzor nad dejavnostmi tujih multinacionalnih podjetij ter razviti lastno infrastrukturo za izkoriščanje, predelavo in trženje surovin, za kar bo treba v skladu s členom 56 kongovske ustave pregledati in razveljaviti vse rudarske in gozdarske pogodbe, s čimer bi zagotovili, da bo to bogastvo koristilo čim širšemu krogu prebivalstva in ne le manjšini;

11. ponovno poudarja, da je treba Demokratični republiki Kongo zagotoviti pravico do neodvisnosti pri preskrbi s hrano, ki vključuje pravico kmetov, da proizvajajo hrano za svoje prebivalstvo, in odpraviti prilaščanje zemljišč ter zagotoviti, da bodo imeli kmetje dostop do zemlje, semen in vode;
12. zahteva, da mednarodna skupnost, predvsem države posojilodajalke Demokratične republike Kongo (zlasti Belgija), odstrani ovire za razvoj te države (in torej za mir) z odpravo dolga in dolžniških obresti, ki jih Kongo še vedno plačuje, ter z dejanskim mednarodnim sodelovanjem, ki bo namesto sporazumov o prosti trgovini in načrtov strukturnega prilagajanja spoštovalo temeljne človekove pravice in suverenost te države; poziva organe Demokratične republike Kongo, naj zahtevajo revizijo svojih dolgov in odpis vseh nezakonitih dolgov do tujih upnikov, da bi popolnoma odpravili dolg in zadostili osnovnim človekovim potrebam svojega prebivalstva;
13. poziva EU in njene države članice, naj povečajo finančno podporo in humanitarno pomoč, da bi se odzvale na izredne potrebe kongovskega prebivalstva; zahteva, naj bo pomoč EU in držav članic v obliki donacij in ne posojil, da ne bi dodatno otežili bremena dolgov; obžaluje, da številne države članice Unije niso dosegle cilja, da bi razvojni pomoči namenile 0,7 % BNP in da so nekatere njen delež znižale; obžaluje, da se je zmanjšalo sodelovanje držav članic v programih pomoči v hrani; odločno poziva, naj se razvojna pomoč ne izrablja za omejevanje ali nadzor meja oziroma za zagotovitev ponovnega sprejema migrantov; zahteva, da se pomoč EU in držav članic Demokratični republiki Kongo prednostno usmeri v odpravljanje problemov, povezanih s hudimi neenakostmi, revščino, kronično podhranjenostjo, dostopom do zdravstvenega varstva in javnih storitev, zlasti zdravstvenih storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja, ter doseganje ciljev trajnostnega razvoja; zahteva tudi, da se pomoč v hrani poveča in prednostno nameni za nakup živil za lokalne kmete;
14. znova poudarja, da bi morale biti dejavnosti evropskih podjetij v tretjih državah v celoti v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic; ob tem poziva države članice, naj zagotovijo, da se podjetja, za katera velja nacionalno pravo, ob ustanovitvi ali opravljanju dejavnosti v tretji državi ne bodo izognila spoštovanju človekovih pravic ter socialnih, zdravstvenih in okoljskih standardov, ki veljajo zanje; poziva Evropsko komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe, ki se bodo uporabljali za evropska podjetja v primeru nespoštovanja teh standardov ali v primeru njihovega nezadovoljivega odškodovanja žrtev kršitev človekovih pravic, ko so za ta kršitve neposredno ali posredno odgovorna;
15. glede Demokratične republike Kongo zlasti poziva, naj se izvede neodvisna preiskava o skladnosti evropskih podjetij s socialnimi in okoljskimi standardi, zlasti na področje naravnih virov, in o vpletenosti teh podjetij pri financiranju oboroženih skupin; poziva tudi k izvedbi mednarodne preiskave o domnevnih povezavah med načrti za strukturno prilagajanje, finančno podporo mednarodnih finančnih institucij in kaznivimi dejanji,

storjenimi v tej državi;

16. nasprotuje vsem poskusom zunanjega izvajanja migracijske politike EU v tretjih državah; obsoja dejstvo, da rabatski proces, v katerem sodeluje tudi Demokratična republika Kongo, nikakor ne omogoča odpravljanja temeljnih vzrokov za migracije, temveč zgolj spodbuja politiko vračanja in ponovnega sprejema; meni, da ta politika ni v skladu z zakonodajo o prostem gibanju in pravici do azila; zato zahteva takojšnjo prekinitve pogajanj z Demokratično republiko Kongo v okviru rabatskega procesa;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko in podpredsednici Komisije, Afriški uniji, vladam držav območja Velikih jezer, predsedniku, predsedniku vlade in parlamentu Demokratične republike Kongo, generalnemu sekretarju OZN, Svetu OZN za človekove pravice in skupni parlamentarni skupščini AKP-EU.